

Năm 1997 kết thúc với những dấu hiệu không nhiều hứng khởi cho nền kinh tế VN:

- Nhịp độ tăng trưởng GDP "có chiều hướng chậm lại": 9%.

- Năm trong tám chỉ tiêu chủ yếu đã đạt được, nhưng còn ba chỉ tiêu không kém phần quan trọng, có liên quan tới nhịp độ tăng trưởng trong những năm tới và chuyển dịch cơ cấu kinh tế, phát triển bền vững, lại chưa đạt được: nhịp độ tăng sản xuất công nghiệp (13,2% so với 14 - 14,5%), dịch vụ (9,5% so với 12 - 12,5%) và kim ngạch xuất khẩu (20% so với mức đề ra là 27%).

- Đầu tư trực tiếp của nước ngoài (FDI) giảm rõ rệt cả về số dự án và tổng lượng vốn so với năm 1996.

- Tình hình tài chính tiền tệ còn nhiều yếu kém, chưa thật lành mạnh; thị trường vốn chưa thật sự hình thành, cổ phần hóa chậm.

- Tình hình xã hội còn nhiều vấn đề gay gắt chậm được khắc phục...Bộ máy nhà nước chậm được đổi mới.

Mặc dầu nhịp độ tăng trưởng GDP năm 1997 đã chậm lại với khoảng 9%, VN vẫn thuộc top dẫn đầu về mức tăng trưởng trong 10 nước ĐNÁ, khu vực có tốc độ tăng trưởng nhanh trên thế giới. Bộ mặt đất nước ba năm qua đã có nhiều thay đổi, đặc biệt là ở những vùng kinh tế trọng điểm có thu hút nhiều vốn đầu tư của nước ngoài; mức sống của người dân được nâng cao; văn hóa, giáo dục phát triển; chính trị, an ninh quốc phòng được giữ vững; quan hệ quốc tế không ngừng mở rộng và cải thiện...Đó chính là những hệ quả tốt đẹp sau quá trình đổi mới trong những năm trước, đã tạo ra sức bật cho nền kinh tế VN trên chặng đường xuất phát. Tuy nhiên, mọi cuộc đổi mới đều sẽ cũ dần với thời gian nếu không được tiếp tục "đổi mới một cách toàn diện và đồng bộ" (văn kiện Đại hội VIII của Đảng CSVN). Tác động của đổi mới sẽ giảm dần nếu không được tiếp thêm động lực.

Đổi mới, đổi mới nữa: đó là phương châm, là đối sách cho mọi nền

- Kết hợp tăng trưởng kinh tế với phát triển văn hóa, thực hiện công bằng và tiến bộ xã hội, bảo vệ môi trường;

- Xây dựng một nền hành chính dân chủ, trong sạch, có năng lực và hiệu lực.

Xuất phát từ những định hướng trên, báo cáo kỳ họp thứ hai, Quốc hội khóa X đã đề ra những giải pháp cụ thể cho từng vấn đề, trong đó có nhấn mạnh nhiều khía cạnh đổi mới như: đổi mới các cơ sở quốc doanh trong nông nghiệp và nông thôn; đổi mới cơ chế quản lý doanh nghiệp nhà nước; đổi mới thể chế và thủ tục, tổ chức bộ máy và đội ngũ cán bộ, công chức; đổi mới tổ chức và hoạt động thành tra...

Năm con Hổ đang tới với những cột mốc được xác định cho nền kinh tế VN là:

- Tổng sản phẩm trong nước (GDP) tăng khoảng 9% so với 1997.

- Giá trị sản xuất nông nghiệp tăng 4,7%;

- Giá trị sản xuất công nghiệp tăng 13,5%;

- Tổng số đầu tư trong nền kinh tế quốc dân đạt 34,7% GDP;

- Tổng kim ngạch xuất khẩu 11 tỷ USD, tăng 25 - 26%;

- Tổng kim ngạch nhập khẩu 13,2 tỷ USD, tăng 18%;

- Chỉ số giá tiêu dùng tăng khoảng 6 - 7%...

Phần lớn các chỉ tiêu chủ yếu của kế hoạch 1998 có mức khiêm tốn so với các năm qua (1995 - 1997), phù hợp với tình hình kinh tế - xã hội VN và môi trường khu vực; đã xuất hiện những khó khăn trong việc duy trì nhịp độ tăng trưởng và sự phát triển bền vững.

Một số nhà nghiên cứu và hoạt động kinh tế tỏ vẻ băn khoăn về những dấu hiệu chững lại của nền kinh tế VN đã và đang xuất hiện ngày càng rõ. Nhưng chúng tôi cho rằng đó là hiện tượng thường diễn ra của những nền kinh tế "nóng", sau những năm tăng tốc trong giai đoạn xuất phát trên đường băng cất cánh. Từ đó, nền kinh tế VN sẽ duy trì một nhịp độ thích hợp và ổn định trên suốt chặng đường dài công nghiệp hóa, hiện đại hóa để căn bản trở thành nước công nghiệp vào năm 2020.

Những thành quả ba năm qua cho thấy tác dụng to lớn của công cuộc đổi mới của VN. Nhưng đã đến lúc phải tiếp tục đổi mới nhanh hơn nữa trong nhiều lãnh vực mới duy trì được nhịp độ tăng trưởng thích hợp và ổn định.

Đổi mới, đổi mới nữa: sau chặng xuất phát, đường đua còn dài. Đó là tâm nguyện của nhiều người dân VN vào đầu xuân năm Mậu Dần ■

ĐỔI MỚI, ĐỔI MỚI NỮA ĐỂ TĂNG TRƯỞNG BỀN VỮNG

Những chấn động tiền tệ ở khu vực ĐNÁ và cơn bão Linda cũng làm giảm đi nét hứng khởi trên bộ mặt kinh tế VN.

Mùa xuân 98 đã đến. Thiên nhiên như nhắc nhở chúng ta phải có nhiều đổi mới trong năm tới và những năm cuối cùng của thiên niên kỷ thứ hai, tiếp sức cho chặng đường dài tới năm 2020.

Nền kinh tế VN thực sự bước vào đường băng cất cánh từ năm 1995, với tốc độ tăng trưởng GDP 9,5%. Ba năm qua (1995 - 1997) là chặng đường xuất phát khá ngoạn mục của nền kinh tế VN trên đường đua tới năm 2020.

PGS. VĂN THÁI

kinh tế đang phát triển, mới vừa vượt lên trên đà tăng tốc. Định hướng chương trình hành động của chính phủ VN đã nêu ra sáu vấn đề lớn nhằm tiếp thêm động lực cho thời gian tới, đó là:

- Nâng cao hiệu quả và sức cạnh tranh của nền kinh tế;

- Phát triển nông nghiệp và nông thôn theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa;

- Đẩy mạnh việc sắp xếp và nâng cao hiệu quả khu vực doanh nghiệp nhà nước;

- Đổi mới và lành mạnh hóa hệ thống tài chính - tiền tệ;